

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 94/2015
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Ε')**
Συνεδρίαση της 5^{ης} Μαΐου 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη : Ιωάννης - Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Βασιλική Πανταζή, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Δημήτριος Μακαρονίδης και Αδαμαντία Καπετανάκη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Βασίλειος Καραγεώργος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος : Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.58/598/οικ.11516/6-5-2014 έγγραφο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Γενική Διεύθυνση Κατάστασης Προσωπικού)

Περίληψη Ερωτήματος : Ερωτάται:
1) Αν τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση με την οποία επιβλήθηκε πρόστιμο αποδοχών τριών μηνών είναι εκτελεστή ενόσω ο υπάλληλος τελεί σε αυτοδίκαιη αργία λόγω ποινικής εκκρεμοδικίας

και αν το πρόστιμο που επιβλήθηκε με την πειθαρχική απόφαση υπολογίζεται επί των πλήρων αποδοχών που ελάμβανε ο υπάλληλος προ της θέσης του σε αργία ή επί των αποδοχών που λαμβάνει ο υπάλληλος κατά το χρόνο έκδοσης της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης, ήτοι επί των αποδοχών αργίας.

2) Αν είναι εκτελεστή και με ποιον τρόπο τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση του Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου η οποία επιβάλλει σε υπάλληλο την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από τα υπηρεσιακά καθήκοντα, ενόσω τελεί σε αργία λόγω άλλων πειθαρχικών και ποινικών εκκρεμοτήτων, καθώς το ζήτημα αυτό σε συνάρτηση με την έκβαση της εκκρεμοδικίας, επηρεάζει τον υπολογισμό του χρόνου πραγματικής υπηρεσίας του υπαλλήλου.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής:

I. Ιστορικό

Από το έγγραφο ερώτημα και τα λοιπά συνυποβληθέντα έγγραφα προκύπτει το εξής ιστορικό:

A. Επί του πρώτου υποερωτήματος

Υπάλληλος του Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας, με την υπ' αριθμόν 539/2009 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Λάρισας καταδικάστηκε σε πρώτο βαθμό για κακούργημα. Βάσει των πραγματικών περιστατικών που συγκροτούν την υπόσταση των ποινικών αδικημάτων, στον υπάλληλο αυτό ασκήθηκε πειθαρχική δίωξη και επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή του προστίμου των αποδοχών τριών μηνών για το παράπτωμα της αναξιοπρεπούς ή ανάρμοστης ή ανάξιας για υπάλληλο συμπεριφοράς εκτός υπηρεσίας (άρθρο 107 περ. ε' του ν. 4057/2012). Λόγω της αμετάκλητης ποινικής παραπομπής του για το ανωτέρω κακούργημα τέθηκε αυτοδικαίως σε αργία σύμφωνα με την περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 103 του ΥΚ. Κατόπιν εφέσεώς του αθώωθηκε σε δεύτερο βαθμό με την υπ' αριθμόν 348/2014 αμετάκλητη απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Λάρισας. Μετά την έκδοση της

αθωωτικής απόφασης ο υπάλληλος, δυνάμει σχετικής διαπιστωτικής πράξης, επανήλθε στα καθήκοντα της υπηρεσίας του.

Με βάση το πραγματικό αυτό και ενόψει των διατάξεων των άρθρων 103 παρ. 1 και 2, 105 παρ 1-3, 144 του ΥΚ και του άρθρου πρώτου, υποπαρ. Ζ3, περ. 7 του ν. 4093/2012 ερωτάται, αν τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση, με την οποία επιβλήθηκε σε υπάλληλο πρόστιμο αποδοχών τριών μηνών, είναι εκτελεστή ενόσω ο υπάλληλος τελεί σε αυτοδίκαιη αργία, λόγω ποινικής εκκρεμοδικίας, και αν το πρόστιμο που επιβλήθηκε με την πειθαρχική απόφαση υπολογίζεται επί των πλήρων αποδοχών που ελάμβανε ο υπάλληλος προ της θέσης του σε αργία ή επί των αποδοχών που λαμβάνει ο υπάλληλος κατά το χρόνο έκδοσης της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης, ήτοι επί των αποδοχών αργίας.

Β. Επί του δευτέρου υποερωτήματος

Υπάλληλος του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ), με την υπ' αριθμόν 19-11-2012 πράξη του Ταμείου, τέθηκε αυτοδικαίως σε αργία συνεπεία πρωτοβαθμίων πειθαρχικών αποφάσεων με τις οποίες της επιβλήθηκαν οι πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης έξι μηνών για τα παραπτώματα της παράβασης καθήκοντος και της ατελούς εκπλήρωσης καθήκοντος και δώδεκα μηνών για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από τα υπηρεσιακά καθήκοντα. Στη συνέχεια, το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμόν 302/7-6-2013 απόφασή του της επέβαλε την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης δώδεκα μηνών για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από τα υπηρεσιακά καθήκοντα. Η υπάλληλος έχει παραπεμφθεί αμετακλήτως στο Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων. Με βάση το πραγματικό αυτό και ενόψει των διατάξεων των άρθρων 103 παρ. 1 και 2, 105 παρ 1-3, 144 του ΥΚ και άρθρου πρώτου, υποπαρ. Ζ3, περ. 7 του ν. 4093/2012 ερωτάται: αν είναι εκτελεστή και με ποιον τρόπο τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση του Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου με την οποία επιβάλλεται σε υπάλληλο η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από τα υπηρεσιακά καθήκοντα, ενόσω τελεί σε αργία λόγω άλλων πειθαρχικών και ποινικών εκκρεμοτήτων, καθώς το ζήτημα αυτό σε συνάρτηση με την έκβαση της εκκρεμοδικίας, επηρεάζει τον υπολογισμό του χρόνου πραγματικής υπηρεσίας του υπαλλήλου.

II. Νομικό πλαίσιο

Στις διατάξεις των άρθρων 2, 103, 105, 109, 142 και 144, του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 (ΥΚ) ορίζονται τα εξής :

α) « Άρθρο 2

Έκταση εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου....».

β) « Άρθρο 103

«1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία:

α) ο υπάλληλος που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία ύστερα από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης,

β) ο υπάλληλος κατά του οποίου εκδόθηκε ένταλμα προσωρινής κράτησης και στη συνέχεια ήρθη η προσωρινή κράτηση του ή αντικαταστάθηκε με περιοριστικούς όρους,

γ) ο υπάλληλος, ο οποίος παραπέμφθηκε αμετακλήτως ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για κακούργημα ή για τα αδικήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης (κοινής και στην υπηρεσία), απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, δωροδοκίας, καταπίεσης, απιστίας περί την υπηρεσία, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. με την επιφύλαξη των περιπτώσεων της παραγράφου 1 περίπτωση γ' του επόμενου άρθρου.

δ) ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής ή της προσωρινής παύσης, και

ε) ο υπάλληλος ο οποίος έχει παραπεμφθεί στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', ε', θ', ι', ιδ', ιη', κγ', κδ', κζ', κθ', λγ' και λδ' του άρθρου 107 ή αντίστοιχα παραπτώματα του ίδιου άρθρου, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο δεύτερο του ν. 4057/2012 ή αντίστοιχα παραπτώματα του προϊσχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν.

2683/1999) με την επιφύλαξη των περιπτώσεων της παραγράφου 1 περίπτωση δ' του επόμενου άρθρου.

2. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντα του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία. Ειδικότερα:

α. Υπάλληλος ο οποίος τέθηκε σε αργία στις περιπτώσεις α' έως γ' της παραγράφου 1 ασκεί εκ νέου τα καθήκοντα του αν αθωωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

β. Η αργία της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 αρχίζει από την κοινοποίηση στον υπάλληλο της πειθαρχικής απόφασης και λήγει με την έναρξη της εκτέλεσης της πειθαρχικής ποινής της οριστικής ή προσωρινής παύσης που του επιβλήθηκε ή με την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό ή δικαστικής απόφασης που είτε απαλλάσσει τον υπάλληλο από την πειθαρχική ευθύνη είτε του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση.

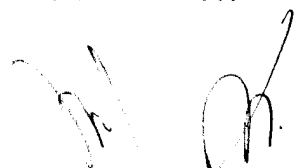
γ. Η αργία της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 αρχίζει από την κοινοποίηση στον υπάλληλο του παραπεμπτηρίου εγγράφου και λήγει με την έκδοση πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης που τον απαλλάσσει ή του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση. Αν του επιβληθεί κάποια από τις ποινές αυτές η αργία συνεχίζεται και λήγει σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση.

3. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία εκδίδεται αμελλητί από το αρμόδιο για το διορισμό του υπαλλήλου όργανο. Η πράξη επανόδου του υπαλλήλου στην υπηρεσία εκδίδεται από το ίδιο όργανο:

α) μετά από τελεσίδικη αθωωτική απόφαση ποινικού δικαστηρίου,

β) μετά από βεβαίωση της αρμόδιας μονάδας προσωπικού ότι εκτελέστηκε η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης που έχει επιβληθεί ή μετά από απόφαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ή του αρμόδιου δικαστηρίου που απαλλάσσει τον υπάλληλο ή του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση, ή μετά από σχετική βεβαίωση του προέδρου του οικείου δικαστικού σχηματισμού, και

γ) μετά από απόφαση του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου με την οποία ο υπάλληλος απαλλάσσεται από την πειθαρχική ευθύνη ή του επιβάλλεται πειθαρχική ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση για πειθαρχικό

παράπτωμα της περίπτωσης ε` της παραγράφου 1, ή μετά από σχετική βεβαίωση του προέδρου του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου. Ο υπάλληλος επανέρχεται στην υπηρεσία του από την κοινοποίηση σε αυτόν της αντίστοιχης διαπιστωτικής πράξης.

4. Εφόσον έχει επιβληθεί αυτοδίκαιη αργία στις περιπτώσεις β`, γ`, δ` και ε` της παραγράφου 1, η οποία δεν έχει αρθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 και δεν έχει επιβληθεί στον υπάλληλο πειθαρχική ποινή οριστικής παύσης, το πειθαρχικό συμβούλιο στο οποίο εκκρεμεί υπόθεση γνωμοδοτεί μετά την πάροδο ενός έτους από τη θέση του υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία και κάθε επόμενο έτος σχετικά με την τυχόν συνδρομή λόγων που καθιστούν μη αναγκαία τη συνέχιση της. Το όργανο που είναι αρμόδιο για το διορισμό του υπαλλήλου, εφόσον κρίνει μετά την ανωτέρω γνωμοδότηση του πειθαρχικού συμβουλίου ή μετά από γνωμοδότηση του ίδιου συμβουλίου που μπορεί να ζητηθεί οποτεδήποτε, ότι με βάση τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπόθεσης, την υπηρεσιακή απόδοση του υπαλλήλου και το συμφέρον της υπηρεσίας, δεν είναι αναγκαία η συνέχιση της αργίας, συνεκτιμώντας την τυχόν συνδρομή στο πρόσωπο του αιτούντος υπαλλήλου σοβαρών οικονομικών, κοινωνικών ή οικογενειακών λόγων, μπορεί να διατάσσει την αναστολή της και την επάνοδο του υπαλλήλου στα καθήκοντα του ή τη μετακίνηση του σύμφωνα με το άρθρο 66. Την αναστολή της αργίας μπορεί να ζητήσει οποτεδήποτε και ο υπάλληλος με αίτηση του προς το αρμόδιο για το διορισμό όργανο, το οποίο αποφασίζει μετά την τήρηση της ως άνω διαδικασίας και εφόσον συντρέχουν αφενός οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις και αφετέρου στο πρόσωπο του αιτούντος υπαλλήλου σοβαροί οικονομικοί, κοινωνικοί ή οικογενειακοί λόγοι. Το αίτημα του υπαλλήλου διαβιβάζεται άμεσα στο πειθαρχικό συμβούλιο. Το εν λόγω συμβούλιο γνωμοδοτεί, σε κάθε περίπτωση υποβολής σχετικού αιτήματος, από τους κατά νόμο δικαιούμενους το αργότερο εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση σε αυτό του εν λόγω αιτήματος. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ως άνω προθεσμίας, το αρμόδιο όργανο έχει διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει και χωρίς τη γνωμοδότηση. Μέχρι την τυχόν έκδοση απόφασης αναστολής της αργίας ο υπάλληλος παραμένει σε αργία. Η αναστολή της αργίας μπορεί να διατάσσεται και για ορισμένο χρόνο και να ανακαλείται οποτεδήποτε, εφόσον επιβάλλεται από το

1
συμφέρον της υπηρεσίας και ιδίως σε περίπτωση υποτροπής, που οφείλεται στην τέλεση οποιουδήποτε νέου παραπτώματος από τον υπάλληλο.».

Το άρθρο 103, όπως αντικαταστάθηκε με την περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Ζ3 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, δυνάμει της διάταξης της περίπτωσης 7 της ίδιας υποπαραγράφου, εφαρμόζεται και στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του ανωτέρω νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ α' 222/12/-1-2012).

γ) «Άρθρο 105

Συνέπειες αργίας - αναστολής άσκησης καθηκόντων

1. Ο υπάλληλος ο οποίος τελεί σε κατάσταση αργίας απέχει από την άσκηση των κύριων και παρεπόμενων καθηκόντων του.
2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας ή σε αναστολή άσκησης καθηκόντων καταβάλλεται το ένα τρίτο (1/3) των αποδοχών του με εξαίρεση την περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 103, κατά την οποία καταβάλλεται το ένα τέταρτο (1/4) των αποδοχών του. Το υπόλοιπο των αποδοχών του ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί στον υπάλληλο, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, εφόσον δεν τεθεί σε αργία σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103 ή απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.
3. Ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας.
4. Οι διατάξεις των άρθρων 31 - 35 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και κατά τη διάρκεια της αργίας.».

δ) «Άρθρο 109

Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στους υπαλλήλους είναι:
  - α) η έγγραφη επίπληξη,
  - β) το πρόστιμο έως τις αποδοχές δώδεκα (12) μηνών,...
  - ζ) η προσωρινή παύση από τρεις (3) έως δώδεκα (12) μήνες με πλήρη στέρηση των αποδοχών και

η) η οριστική παύση....».

ε) «Άρθρο 142

Προσφυγή

1. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές του υποβιβασμού ή της οριστικής παύσης.

2. Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του διοικητικού εφετείου έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι κατά:

α) των πειθαρχικών αποφάσεων του Υπουργού, του Διοικητή του Αγίου Όρους, του προέδρου ή του επικεφαλής ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, καθώς και του διοικητή ή του προέδρου συλλογικού οργάνου, ο οποίος ασκεί τη διοίκηση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,

β) των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν οποιαδήποτε ποινή πλην της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου των αποδοχών έως ενός (1) μηνός με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου,...

5. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, με εξαίρεση τις πειθαρχικές αποφάσεις που επιβάλλουν την ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού. Το αρμόδιο διοικητικό εφετείο μπορεί, ύστερα από αίτηση του προσφεύγοντος, με απόφαση του να αναστείλει την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, εφόσον πιθανολογείται ανεπανόρθωτη βλάβη του προσφεύγοντος ή ευδοκίμηση της προσφυγής, εκτός εάν λόγοι δημοσίου συμφέροντος αποκλείουν τη χορήγηση της αναστολής. Στην περίπτωση χορήγησης αναστολής, η εκδίκαση της προσφυγής γίνεται μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) μηνών από τη χορήγηση της, άλλως η χορηγηθείσα αναστολή εκτέλεσης της πειθαρχικής απόφασης παύει να ισχύει.

6. Σε κάθε περίπτωση, η εκδίκαση της προσφυγής από το Συμβούλιο της Επικρατείας ή από το αρμόδιο διοικητικό εφετείο γίνεται μέσα σε οκτώ (8) μήνες από την περιέλευση της στο οικείο δικαστήριο...».

στ) «Άρθρο 144

Εκτέλεση απόφασης

1. Η τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση εκτελείται υποχρεωτικώς. Η εκτέλεση γίνεται από την οικεία υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Παράλειψη εκτέλεσης της ποινής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.

2....

3. Κατά το χρόνο της προσωρινής παύσης ο υπάλληλος απέχει από κάθε υπηρεσία. Ο χρόνος της προσωρινής παύσης δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας...

5. Η πειθαρχική απόφαση, η οποία επιβάλλει πρόστιμο ως ποινή ή χρηματικό ποσό ως διοικητική κύρωση, εκτελείται από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας που εντέλλεται την πληρωμή των αποδοχών του υπαλλήλου. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση, το πρόστιμο και το ποσό της διοικητικής κύρωσης εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη δημοσίων εσόδων. Για την καταβολή βαρύνεται αποκλειστικά ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε και όχι οι κληρονόμοι του. Το πρόστιμο υπολογίζεται στις αποδοχές που λαμβάνει ο υπάλληλος κατά το χρόνο έκδοσης της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης. Όταν αυτό ορίζεται έως το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του, παρακρατείται εφάπαξ από τις αποδοχές του πρώτου μήνα μετά την τελεσιδικία της απόφασης. Όταν είναι μεγαλύτερο, παρακρατείται τμηματικώς κατά μήνα. Η μηνιαία παρακράτηση καθορίζεται με την πειθαρχική απόφαση και δεν επιτρέπεται να είναι ανώτερη από το ένα πέμπτο (1/5) των αποδοχών του υπαλλήλου.

III. Ερμηνεία κρίσιμων διατάξεων

Δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 2 του ΥΚ επί των ανωτέρω, ως υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εφαρμόζονται όλες οι προαναφερόμενες διατάξεις του ΥΚ. Περαιτέρω.

A. Επί του πρώτου υποερωτήματος.

α) Από τις διατάξεις των άρθρων 109 και 144 του ΥΚ προκύπτει ότι η πειθαρχική ποινή του προστίμου έως τις αποδοχές δώδεκα μηνών δεν αποτελεί στέρηση καταβαλλομένων αποδοχών για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα αλλά χρηματική κύρωση προσδιοριζόμενη βάσει των νομίμων αποδοχών του υπαλλήλου κατά τον χρόνο έκδοσης της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης (Γνωμ. ΝΣΚ

259/2014). Το ύψος των αποδοχών αυτών αποτελεί, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, την δεδομένη και σταθερή βάση για τον προσδιορισμό της αναλογίας της ποινής προς το πειθαρχικό αδίκημα κατά τον χρόνο έκδοσης της πειθαρχικής απόφασης. Αντίθετα, το ύψος των αποδοχών που καταβάλλονται κατά το διάστημα της αργίας δεν είναι ούτε δεδομένο ούτε σταθερό. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 105 ΥΚ, στον υπάλληλο που τελεί σε αργία είναι δυνατόν, κατά περίπτωση, να μην καταβάλλονται αποδοχές, να καταβάλεται ποσοστό $1/3$ ή $1/4$ αυτών ενώ, τέλος, με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου είναι δυνατόν το υπόλοιπο των αποδοχών να αποδοθεί στον υπάλληλο, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα στις διατάξεις αυτές. Συνεπώς, ως αποδοχές για τον προσδιορισμό της ποινής του προστίμου, κατά τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 109 του ΥΚ., δεν νοούνται οι αποδοχές αργίας. Περαιτέρω, από τις ίδιες διατάξεις προκύπτει ότι το ύψος της ποινής προσδιορίζεται κατά τον χρόνο έκδοσης της πειθαρχικής απόφασης. Συνεπώς, ως βάση για τον προσδιορισμό της ποινής αυτής δεν επιτρέπεται να ληφθούν υπόψη αποδοχές μεταγενέστερες ή προγενέστερες του χρόνου έκδοσης της πειθαρχικής απόφασης.

β) Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 144 του ΥΚ η ποινή του προστίμου δύναται να εκτελεστεί κατά τη διάρκεια της υπαλληλικής σχέσης και μετ' αυτήν. Κατά τη διάρκεια της υπαλληλικής σχέσης εκτελείται με την εφάπαξ ή τη μηνιαία παρακράτηση από τις αποδοχές του υπαλλήλου. Αυτός ο τρόπος εκτέλεσης προϋποθέτει την καταβολή αποδοχών. Η παρακράτηση δεν δύναται να υπερβαίνει το $1/5$ των νομίμων αποδοχών του υπαλλήλου. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι στον υπάλληλο που έχει καταδικαστεί στη ποινή του προστίμου πρέπει να καταβάλλεται τουλάχιστον ποσοστό των $4/5$ των νομίμων αποδοχών. Όπως προαναφέρεται, στον υπάλληλο που τελεί σε αργία είναι δυνατόν, κατά περίπτωση, να μην καταβάλλονται αποδοχές, να καταβάλεται ποσοστό $1/3$ ή $1/4$ αυτών, ενώ το υπόλοιπο των αποδοχών ή μέρος αυτού δύναται να του αποδοθεί με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου κατά τα ειδικότερον οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 105 ΥΚ. Συνεπώς, κατά το διάστημα που ο υπάλληλος τελεί σε αργία η ποινή δεν δύναται να εκτελεστεί εάν δεν καταβάλλονται αποδοχές ή οι αποδοχές αργίας δεν υπερβαίνουν το ποσοστό των $4/5$ των νομίμων μηνιαίων αποδοχών. Σε περίπτωση απόδοσης του υπολοίπου ή μέρους

των αποδοχών αργίας, εκτέλεση δύναται να διενεργηθεί κατά το μέτρο που οι αποδοχές αυτές υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό των νομίμων αποδοχών του. Ακολούθως, μετά τη λήξη της αργίας δύναται να διενεργηθεί εκτέλεση για το ποσό του προστίμου που δεν εισπράχθηκε .

B. Επί του δευτέρου υποερωτήματος.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 142 και 144 του ΥΚ η πειθαρχική απόφαση με την οποία επιβάλλεται η ποινή της προσωρινής παύσης με πλήρη στέρηση των αποδοχών εκτελείται υποχρεωτικά από τη υπηρεσία. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της δεν αναστέλλουν την εκτέλεσή της, η παράλειψη της οποίας αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα. Κατά τον χρόνο της προσωρινής παύσης ο υπάλληλος απέχει από κάθε υπηρεσία ενώ ο χρόνος αυτός δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας. Αποδοχές στον υπάλληλο κατά την διάρκεια εκτέλεσης της ποινής δεν καταβάλλονται. Οι διοικητικές πράξεις με τις οποίες επιβάλλονται πειθαρχικές ποινές συνάπτονται αμέσως προς την ομαλή λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν την άμεση εκτέλεσή τους (ΣΤΕ Ε.Α.369/2013, 978/2007, 305/2006...).

Αντίθετα, η αργία, δυνητική ή αυτοδίκαιη, δεν συνιστά πειθαρχική ποινή αλλά προσωρινό διοικητικό μέτρο, το οποίο συνεπάγεται τη για λόγους δημοσίου συμφέροντος διακοπή της ενεργού ασκήσεως των υπηρεσιακών καθηκόντων του υπαλλήλου, κατά τη διάρκεια της εκκρεμότητας της πειθαρχικής του υποθέσεως (ΣΤΕ 27/2008, 2163/22004, ΝΣΚ Γνωμ.184/2014, 53/2014 κ.α.). Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 103 και 105 του ΥΚ, ο υπάλληλος που τελεί σε κατάσταση αργίας απέχει από την άσκηση των κυρίων και παρεπομένων καθηκόντων του. Όμως, στα άρθρο103 ΥΚ προβλέπεται η δυνατότητα διοικητικής αναστολής της αργίας και η επάνοδος του υπαλλήλου στα καθήκοντά του ή η μετακίνησή του. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας καταβάλλεται, ποσοστό του 1/3 ή του 1/4 των αποδοχών του ενώ με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου είναι δυνατόν το υπόλοιπο των αποδοχών να αποδοθεί στον υπάλληλο, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 105 του ΥΚ. Τέλος, κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, αποδοχές αργίας δεν δικαιούται υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε οιαδήποτε πειθαρχική ποινή για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την

εκτέλεση των καθηκόντων του. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, η διάρκεια της κατάστασης αργίας δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί εκ των προτέρων, ενώ οι συνέπειές της, υπηρεσιακές και οικονομικές, κατά τη διάρκειά της είναι δυνατό να διαφοροποιηθούν .

Συνεπώς, η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης και η αργία διαφέρουν ως προς τη φύση, τις συνέπειες και το ορισμένο του χρόνου διάρκειας.

Οι ανωτέρω υπηρεσιακές και οικονομικές συνέπειες της αργίας δεν ορίζονται ως λόγοι αναστολής εκτέλεσης της ποινής της προσωρινής παύσης. Ούτε, όμως, ερμηνευτικά, δύνανται να θεωρηθούν ως τέτοιοι λόγοι διότι οι δύο καταστάσεις, ενόψει των ανωτέρω διαφορών τους δεν συμπίπτουν. Εξάλλου, η εκτέλεση της πειθαρχικής ποινής λόγω της αμεσότητας των συνεπειών της επί της υπηρεσιακής κατάστασης του υπαλλήλου, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 144 του ΥΚ, δεν επιτρέπεται να παραμείνει ανεκτέλεστη για αόριστο χρονικό διάστημα ή και να ματαιωθεί στην περίπτωση που η αργία συνεχίζεται μέχρι τη λύση της υπαλληλικής σχέσης. Συνεπώς, σε περίπτωση σύμπτωσης του χρόνου εκτέλεσης της ποινής της προσωρινής παύσης με πλήρη στέρηση των αποδοχών προς την κατάσταση αργίας, στην οποία τέθηκε ο υπάλληλος λόγω διαφορετικών πειθαρχικών ή ποινικών εκκρεμοτήτων, εκτελείται υποχρεωτικά η ποινή (πρβλ. ΣΤΕ Ε.Α 369/2013), ενώ οι συνέπειες της αργίας αναστέλλονται αυτοδικαίως μέχρι τη λήξη εκτέλεσης της ποινής .

IV. Απάντηση

Ενόψει των προεκτεθέντων, το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι:

Α.α) Η πειθαρχική ποινή του προστίμου υπολογίζεται επί των νομίμων αποδοχών του υπαλλήλου κατά τον χρόνο έκδοσης της πειθαρχικής απόφασης. Οι αποδοχές που καταβάλλονται κατά το διάστημα της αργίας ή οι αποδοχές που καταβάλλονται πριν τη θέση του υπαλλήλου σε αργία, εφόσον δεν αναφέρονται στο χρόνο έκδοσης της πειθαρχικής απόφασης, δεν αποτελούν βάση για τον προσδιορισμό του προστίμου.

β) Κατά το διάστημα που ο υπάλληλος τελεί σε αργία, η πειθαρχική ποινή του προστίμου δεν δύναται να εκτελεστεί εάν δεν καταβάλλονται αποδοχές ή οι

αποδοχές αργίας δεν υπερβαίνουν το ποσοστό των 4/5 των νομίμων μηνιαίων αποδοχών. Σε περίπτωση απόδοσης του υπολοίπου ή μέρους των αποδοχών αργίας, εκτέλεση δύναται να διενεργηθεί κατά το μέτρο που οι αποδοχές αυτές υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό των νομίμων αποδοχών του. Ακολούθως, μετά τη λήξη της αργίας δύναται να διενεργηθεί εκτέλεση για το ποσό του προστίμου που δεν εισπράχθηκε .

Β. Τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση του Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου με την οποία επιβάλλεται σε υπάλληλο η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από τα υπηρεσιακά καθήκοντα, είναι άμεσα εκτελεστή με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος, και ενόσω τελεί σε αργία λόγω άλλων πειθαρχικών και ποινικών εκκρεμοτήτων, χωρίς η εκτέλεσή της να επηρεάζεται από το καθεστώς της αργίας, οι συνέπειες της οποίας κατά το διάστημα της εκτέλεσης της ποινής αναστέλλονται αυτοδικαίως.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 15-5-2015

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Μεταξία Ανδροβιτσάνεα

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Βασίλειος Καραγεώργος

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.